

6-00 P. M.

I am happy that in Karnataka 18% of the land is under forest area. It is a good thing. Now it has come down to 14%. I request the Government that afforestation should be taken up in Karnataka.

Another thing is in Karnataka so many irrigation schemes have been taken up besides power schemes. I should say that after 5 years Karnataka will be self-sufficient in food and also in electricity.

Regarding the labour problem, the Government is very lethargic. There are so many factories where there are lock-outs and strikes. About three months ago there was a strike in the Dandeli Paper Mills. After we raised this issue in the Assembly Government has settled that matter. But due to strike the State and Central Governments have sustained a loss of Rs. one crore per month. In the Bagalkot Cement Factory, strike is going on. As a result of this strike, our nation is put to a loss. In the Alluminium factory there is a lock-out and in the Homoeopathic college there is a lock-out. These lock-outs are putting the nation to loss. I request the Government that whenever there is a lock-out or strike, your Labour Department should take active part and settle the problems immediately. This step will help in the prosperity of our nation and the workers will also be satisfied. With these remarks I thank the Chair and close my speech.

### Statement by Minister

#### Disruption of water supply to the city of Bangalore on 16th and 17th June 1980.

† SRI DHARAM SINGH (Minister for Urban Development).— The City is receiving 30 mgd. of water from the Thippagondanahalli Reservoir. This supply is given to the northern, western parts of the City and portion of Cantonment area.

The supply is drawn through three rising mains of 36", 27", 24" dia. All the three mains are interlinked in a number of places for equalisation of pressure. On Sunday evening the 36" branch pipe of the link connection between 36" and 24" Main near Bydarahalli gave way. The pumpage was reduced from 30 mgd. to 16 mgd. and the 36" Main is isolated. The repair work is going on round the clock. The work will be completed by mid-night of Tuesday and normal pumpage will be resumed immediately thereafter.

Since the total supplies to the City has been reduced, notification has been issued stopping supply to the City on the evening of Tuesday and Wednesday to build up storage in the City.

To meet the shortfall in supplies, arrangements have been made to divert the Cauvery waters into Arkavathy zone. Also about 25 lorries have been put exclusively for supply of water to ridge points and areas where there are complaints.

ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಪಂಪೇಜ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಆದರಲ್ಲೂ ೩೬ ಇಂಚು ಏನು ಇದೆ ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಪ್ಪೆಗೊಂಡನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ನಜರಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ನಾನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮಂಜಾನೆ ನಾನು ಸ್ವತಃ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ಬಂದೆ. ನಿನ್ನ ಕೂಡ ಪಂಪು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೩ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಪ್ಪೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ:

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).— ಸರ್ಕಾರ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಏನು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೮೦ ಜನ ಬಡವರು ಅವರು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಭಾನುವಾರ ಒಡದಿದೆಯಾದರೆ ಭಾನುವಾರ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅವರು ಕೂಡ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಒಂದೇ ಲಾರಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಲ್ಲಿ ಆರ್ಕಾವತಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು ಲೌಡ್‌ಸ್ಪೀಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನೋಡಿದಾಗ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾತರವಿಧಿ ಮುಗಿಸಲು ಹೋಟೆಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮೊರನೆಯದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಮೊದಲನೆ ಸಲವಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಫಿಷಿಯಂಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗದಂತೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್. — ಅದ್ವೈತರೇ, ನೀರಿನ ಪಂಪು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ನೀರು ಬರದೆ ಲಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸರಬರಾಜಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿನ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಈ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ? ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ನೋಡಿ ಲಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಭಾವಿಗಳಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು, ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲವಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂಟೋನ್‌ಮೆಂಟ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜು ಗಿಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಿಟಿ ಪರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿನಗರ ಕಬ್ಬು ಸೇಬೆಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನೀರು ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಎರಡು ದಿನಗಳೂ ನೀರು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಬೇಗನೆ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಹಬಾಸ್ ಗಿರಿ ಕೊಡೋಣ, ನಮ್ಮ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ನೀರು ಬರುವವರೆಗೆ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀರು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

SRI JEEVARAJ ALVA (Jayamahar).— Since the water scarcity is acute as Sri Lakshmisagar has put it clearly, I want to make a suggestion to the Government. The Corporation has hardly 10 Lorries and they have proposed to take 10 more. Since the scarcity is acute, they can utilise the services of the M.E.G. or the local army units to get over the problem. The M.E.G. and the Army units have got several water tankers. So, I request the Government to see that water supply is good.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತೀವ್ರವಾದ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ನಾಳೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ರಿಪೇರಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಲಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಲಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಇಂಥಾ ದಿವಸ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಲದು ಲೌಡ್ ಸ್ಪೀಕರ್ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಲಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅನಾನುಕೂಲವಾಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

SRI B. B. SAYANAK.— Sir, the Minister has promised to make a statement in respect of the election to the Corporation. Let him make the statement now.

SRI DHARAM SINGH.— The statement is here and if the Chair permits, I am ready to make the statement.

MR. SPEAKER.— Other business is there. We have to take up the regular business also. Any how, I will look into the matter.

### STATEMENT BY THE MINISTER

*re : Illegal Collection of fee from S C. and S T. in Bhandharkar College, Mangalore.*

† ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್ (ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—

ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಲ್ ೨೭೩ ಬಿಸಿಎ ೭೮ ದಿನಾಂಕ ೨೭-೩-೧೯೭೯ರನ್ವಯ ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವು ೩,೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವ ಕೋಮು ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಭೋಧನಾ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಶುಲ್ಕ ಇವುಗಳಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಲ್ ೯ — ಬಿಸಿಎಸ್ ೮೦ ದಿನಾಂಕ ೭-೨-೧೯೮೦ ರನ್ವಯ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಿಕ್ಷೆ ಶುಲ್ಕದಿಂದಲೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಲ್ ೩೧ ಬಿಸಿಎಸ್ ೭೯ ದಿನಾಂಕ ೧೯ನೇ ಜೂನ್ ೧೯೭೯ ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿತಪಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಧನ ಪಡೆಯುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಸಪ್ತವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದರಗಳಂತೆ (Standard Rates) ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಹಾಯ ಧನ ಪಡೆಯದೆ ಇರುವ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ (ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಅಥವಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ